

Първата част обхваща фазите 1, 2 и 3, които са в игрова форма и подготвят учениците за втората част (фаза 4), където те ще могат да се включат в обобщаване на упражнението.

ФАЗА 1:

В рамките на един мулти- и интердисциплинарен проект, един учител по френски и един учител по физика и химия обясняват на учениците играта

« **Космически кораб** »:

« Вие сте част от екипажа на космически кораб, който трябва да стигне до база на Луната, но след повреди в механиката, сте били принудени да кацнете на 300 км от целта си. Останали са ви само 15 невредими предмета, които ще ви помогнат да оцелеете и да стигнете до базата. Вие не можете да вземете всичко и трябва да подредите 15-те предмета по степен на необходимост (n°1 за най-необходимия и т.н.). » → вж. листът за решението.

Един от двамата преподаватели раздава на учениците листи за решението, на които всеки трябва да напише своето подреждане на предметите .

ФАЗА 2:

На групи по 4-6 участника.

Всеки участник, от всяка група представя личното си класиране и причините за избора си. После групата избира едно общо подреждане.

Един докладчик от всяка група представя подреждането на своята група и използваните критерии.

ФАЗА 3:

- Учителите по физика и химия нанасят подреждането на Н.А.С.А. върху листа за решение, без да дават критериите (колоната Полза → виж на гърба).

- В съответствие с компетенциите си по дисциплините, той дава критериите, използвани за подреждане на предметите :

- това, което осигурява биологичното оцеляване ;
- това, което осигурява възможност за достигане до базата ;

После иска от цялата група да аргументира направеното от Н.А.С.А. подреждане според ползата. Учителят по български се намесва по отношение на формата, с която се изразява аргументацията.

Учителите по физика и химия подпомагат групата чрез една мозъчна атака за намиране на критериите за подреждането на Н.А.С.А. и ги сравняват с техните индивидуални и групови резултати.

Продължителност

- Фаза 1: 15 мин.
- Фаза 2: 1 час
- Фаза 3: 45 мин.

Необходими материали

- Листи за решението
- Резултати и обяснения на експертите

ЛИСТ за ПРЕДЛОЖЕНИЯ

ПРЕДМЕТИ	Индивидуално класиране	Колективно класиране	Класиране Н.А.С.А.
* кутия кибрит			
* концентрирани храни			
* 50 метра найлоново въже			
* копринен парашут			
* отоплителен уред със слънчево захранване			
* два пистолета 45 калибър			
* каса с мляко на прах			
* два резервоара с кислород по 50 кг всеки			
* небесна карта на лунните съзвездия			
* самонадуваема спасителна лодка			
* магнитен компас			
* 25 литра вода			
* аптечка и хиподермични спринцовки			
* сигнални ракети			
*приемник- предавател със слънчево захранване (средна честота)			

РЕЗУЛТАТИ НА ЕКСПЕРТИТЕ

ПРЕДМЕТИ	ПОЛЗА	Н.А.С.А.
* кутия кибрит	Отсъствието на кислород не позволява да се запалят.	15
* концентрирани храни	Ефикасно средство за възстановяване на загубата на енергия.	4
*50 метра найлоново въже	Полезно, за да се завържеш при изкачване на скали; евентуално, за да се издигнат ранени.	6
* копринен парашут	Може да служи за защита от слънчевите лъчи.	8
* отоплителен уред със слънчево захранване	Без полза- скафандрите топлят.	13
* два пистолета 45 калибър	Могат да послужат за по- бързо придвижване ; при нужда да сложиш край на живота си.	11
* каса с мляко на прах	Хранителна клопка : по- тежки са от концентрираните храни.	12
* два резервоара с кислород по 50 кг всеки	Основен елемент за оцеляване.	1
* небесна карта на лунните съзвездия	Необходима за ориентирание.	3
* самонадуваема спасителна лодка	Може да послужи като шейна за влачене на предмети ; газът (СО) може да послужи за придвижване.	9
* магнитен компас	Без полза на Луната, тъй като магнитното поле не е проучено.	14
* 25 литра вода	Необходима за преодоляване на голямата дехидратация, следствие от прекалената топлина на осветената част на Луната.	2
* аптечка и хиподермични спринцовки	Инжекциите с витамини, серум, и др., изискват специален отвор (предвиден от Н.А.С.А.) в скафандъра.	7
* сигнални ракети	Полезни, когато космическата база се види.	10
*приемник- предавател със слънчево захранване (средна честота)	Полезен за търсене на връзка с базата, но този апарат няма голям обхват.	5

ФАЗА 4 :

След това упражнение, обучаващите ще накарат учениците да открият предварителните умения, необходими както за формата, така и за съдържанието, за да могат да направят аргументиран избор :

Критериите : Човек не може да избере това, което е най-добро за него, ако не определи най-напред своята гледна точка, която наричаме критерий.

В това упражнение, критериите са оцеляването на първо време и в последствие възможността да се достигне базата за по-продължително оцеляване. Да отбележим, че перспективата за неуспех е предвидена от НАСА !

Ако вземем за пример по- малко драматичен случай, критериите за избор на автомобил или колело биха били :- мястото на използване (улица, град, пътица)

- честотата на използване
- скоростта
- удобството
- естетичността.....

Информацията : Не може да се направи преценка, ако не си добре информиран за елементите, които трябва да се сравняват и подредят.

В това упражнение, са необходими точни данни за геофизичните закони на Луната (гравитация, кислород, температура, магнетизъм...).

Имайки предвид предишния пример, данните ще се отнасят за качеството и здравината на материалите, честотата на повредите, възвръщателната стойност на поддръжката, използваното гориво, случайността...

Процедура на оценяването : Човек може да избере най-доброто за себе си, само ако прибегне до процедура за оценяване, която ще му позволи да сравни елементите и да ги подреди по значителност, според даден критерий и според притежаваните данни.

Процедурата на оценяване се основава на данните и критериите.

Предпочитаният ред зависи от желанието и възможността да се направи крайният избор.

ВСЯКА ОТ ТЕЗИ ФАЗИ МОЖЕ ДА БЪДЕ ПРЕДСТАВЕНА КАТО АРГУМЕНТ , ОБЯСНЯВАЩ ИЗБОРА

- *за мен е важно...*
- *зная, че...*
- *мисля че...*

ФАЗА 1:

Обучаващият поставя задача на всеки да помисли и опише пътешествието, което би искал да направи това лято (без да държи сметка за материалните зависимости).

Трябва да се уточнят :

- мястото
- участниците
- дейностите
- транспорта
- начинът на организация (индивидуален, клуб, туристическа агенция).

ФАЗА 2:

Обучаващият показва списъка с клиентите на една туристическа агенция (виж на следващата страница), чете няколко примера на групата и представя приоритетите, които са важни за тези клиенти. Той обяснява накратко значението на всеки приоритет и поставя задача да се припише на всеки клиент по един приоритет (или « на всеки приоритет по един клиент »).

Лична реализация	Красота	Познание	Удобство
Промяна	Икономичност	Удоволствие	Алтруизъм
Емоция	Свобода	Ефикасност	Сигурност

После той раздава копия на списъка и оставя младежите да го попълнят по двама. След това ги кара да обобщят отговорите си и дава решението :

Лична реализация – н°11	Красота – н° 9	Познание – н° 5	Удобство – н°4
Промяна – н° 7	Икономичност н° 3	Удоволствие – н° 6	Алтруизъм – н° 10
Емоция – н° 8	Свобода – н° 2	Ефикасност – н° 12	Сигурност – н° 1

ФАЗА 3:

Преподавателят предлага всеки да представи своето пътуване на другите и да аргументира избора си с помощта на дадените приоритети и други критерии (вж. предишното упражнение)

Продължителност**Необходими материали**

Фаза 1: 15 мин.
Фаза 2: 1 час
Фаза 3: 1ч 15 мин.

- Списък на клиентите
- Листи
- Химикалки

СПИСЪК НА КЛИЕНТИТЕ НА ТУРИСТИЧЕСКА АГЕНЦИЯ

№	ИМЕ	ОЧАКВАНИЯ	ПРИОРИТЕТ
1	Росен	«Аз бих искал да направя екскурзия с хора на моята възраст и от моя край. Тогава не бих се притеснявал. Няма да мисля за нощуване, хранене и организация.»	
2	Вяра	« Не искам и да чуя за организирано пътешествие. Искам да правя това, което ми е интересно, да спирам, където ми харесва, да ям когато искам, да стоя колкото си искам на едно и също място и т. н. »	
3	Мария	« Не искам да харча излишно. Предлагате ли полет с намаление ? Има ли сезон, когато се пътува поевтино ? »	
4	Иван	« Не се доверявам на тарифите с намаление. Искам най-добрия полет и най-хубавите хотели. Предпочитам да пътувам по-рядко, но всеки път при най-добри условия. »	
5	Мариян	« Бих искал да отида в Египет или Гърция с компетентен екскурзовод. Бих искал пътуването ми да е познавателно. »	
6	Михаил	« За мен е важен празникът. Дайте ми карнавал, плаж, слънце през цялото време и спортни дейности, за да запълня времето си. Искам да съм сигурен, че ще се забавлявам. »	
7	Фани	« Винаги съм мислила, че пътуването трябва да е промяна. То трябва да ни обогати с нещо ново. Имате ли туристическа обиколка в Аляска, Амазония или Непал ? »	
8	Галин	« Аз търся пътуване извън големите градове. Това, което аз и жена ми искаме, е да прекараме известно време само двамата и да преживеем нежни моменти. »	
9	Ангел	« Бих живял добре в Сидни и Виена. Те са очарователни градове. Парковете, паметниците и най-вече, музеите и големите им площади са възхитителни. »	
10	Иоана	«Това, което ме интересува е да опозная хората от страната, да споделя техните трудности и радости. Това създава връзки и след пътуването, аз мога на свой ред да ги поканя. »	
11	Милена	« Пътуванията формират младежта. В моя случай това е вярно. Обичам да пътувам сама, за да бъда себе си, да се осмеля да правя някои неща, да си докажа, че съм способна да се справя. За мен това е случай да приема предизвикателство и да придобия повече доверие в себе си. »	
12	Катя	« Нямам доверие на тази въздушна линия. Обслужването е лошо. Често има закъснения. Искам полет без престой. Това е най-добрият начин да използваш времето си пълноценно. За хотела, моля резервацията ми да бъде потвърдена веднага. »	

ФАЗА 1

- Обучаващият раздава списъка с професии (виж следващата страница) на групата, където всеки трябва да отбележи с « + » професиите, които предпочита (най-малко шест) а с « - » тези, които не иска да упражнява (най-малко шест).

- После всеки трябва да подреди професиите, които харесва поради същата причина и да я посочи. Младешите повтарят същото и за професиите, които не харесват.

ФАЗА 2

Преподавателят прави списък на всички причини на дъската и кара младешите да ги групират в категории, наречени « **детерминанти на избора** » :

- интересите и вкусовете ; (контакт, природа, изкуство, научни ...);
- ценностите (сигурност, пари, управление, алтруизъм...);
- личните качества (смелост, любезност, търпение, професионална отговорност, грижа ...);
- способностите (ръчни, интелектуални, дарба за ...);
- познаване на професията (представяне на задачите и условията на работа);
- обкръжението (семеини очаквания и пазар на работата).

ФАЗА 3

- След това преподавателят иска всеки да избере една от професиите, които предпочита и да намери поне една причина за избора си, отговаряща на всяка от категориите на дъската.

- После, всеки представя своята професия на другите и отговаря на поставените от групата въпроси.

ЗАБЕЛЕЖКА

Да не се забравя, че този професионален избор представлява момент от живота на младежа и в плана за професионалния проект той трябва да се потвърди или отхвърли чрез опит на място.

Продължителност

Фаза 1: 30 мин.
Фаза 2: 45мин.
Фаза 3: 1час 15мин.

Необходими материали

- Дъска
- Тебешири или флумастери
- Фотокопия на списъка със занаяти (по-долу) листи, моливи

Коментар :

F Вариант :

Обучаващият прекъсва упражнението на края на фаза 2 и поставя задачи на младежите :

- да групират, измежду упражненията, правени досега с него, тези, които засягат техните интереси, вкусове, способности, ценности...(може да се предвиди да се отдели 1 час за лично търсене)

- да намерят в своето обкръжение или от професионалистите, информация за определени професии и за пазара на работата.

Няколко дни след тези дейности, групата ще направи фаза 3, която ще бъде обогатена с аргументи.

СПИСЪК НА ПРОФЕСИИТЕ

ПРОФЕСИИ	+/-	ПРОФЕСИИ	+/-	ПРОФЕСИИ
Ветеринар		Топограф- земемер		Чертожник
Продавач по телефона		Горски техник		Лаборант в аптека
Готвач		Водещ		Механик- поддръжка на самолети
Учител по...		Шеф на рекламна агенция		Масажист(ка) Кинезитерапевт
Психолог		Съветник в образованието		Търговски представител
Чистач		Електротехник		Техник по автоматика
Начален учител(ка)		Строителен ръководител		Инженер по фабрична механика
Метеоролог		Научен изследовател		Въздушен контролор
Санитар		Електрончик		Детски възпитател
Стилист		Адвокат(ка)		Стюардеса/ стюард
Полиц. инспектор		Животновъд		Инструктор- възпитател(ка)
Комедиант		Библиотекар		Гид
Продавач		Биолог		Вътрешен декоратор
Секретар(ка)		Печатар		Художник
Зидар		Шеф на щанд		Техник в телекомуникацията
Служителка посрещаша гостите		Автомобилен експерт		Шивач(ка) на конфекция
Музикант		Кредитен анализатор		Пощенски раздавач
Конегледач		Пилот в гражд. авиация		Сервитьор(ка) в ресторант
Медсестра		Архитект		Бояджия
Електроинженер		Лекар		Програмист
Огняр		Професионален футболист		Данъчен инспектор
Застрахов. агент		Автомобилен механик		Механик по поддръжката
Земеделец		Счетоводител		Кметски секретар
Лаборант(ка)		Фотограф		Дърводелец- мебелист
Акушерка		Журналист		Зъбопротезист
Агроном		Инженер- химик		Експерт-счетоводител
Тапицер		Нотариус		Микромеханик
Писател		Търговски кадър		Рецепционист(ка) в хотел
Преводач(ка)		Шофьор		Хлебар(сладкар)
Водопроводчик		Лозар		Спортен инструктор
Фризьор(ка)		Банков чиновник		Строителен инженер
Цветар(ка)		Логистик		Радио- телевизионен техник
Социален работник		Геолог		Техник на климат. техника
Градинар(ка)		Пресаташе		Помощник инженер
Пейзажист		Юриконсулт		Фаянсджия

Оптик		Полицай		Професионален войник
Производст. техник в графичната индустрия		Оператор на машина с цифрово управление		Механик по ремонта на селскостопански машини